

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 168

На 27.02.2023 г. се проведе заседание на **Общественния съвет към ЦИК**.

ПРИСЪСТВАХА:

Ива Лазарова – Институт за развитие на публичната среда;

Надежда Гологанова – Гражданска инициатива за свободни и демократични избори;

Денислав Генчев – Сдружение „България на гражданите“

Румен Василев – Сдружение „Нова алтернатива“

Даниел Стоянов – Асоциация за реинтеграция на осъдени лица
/онлайн/

Дончо Пачиков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация; /онлайн/

Свилена Гражданска – зам.-председател на Общественния съвет, Институт за социална интеграция; /онлайн/

Стефан Манов – зам.-председател на Общественния съвет, Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив; /онлайн/

Цветелина Пенева – Сдружение „Демокрация и законност“
/онлайн/

Иванин Кънчов – Сдружение „Боец“ – гост /онлайн/

Цветозар Томов – Централна избирателна комисия

Заседанието бе открито в 16 часа и 30 минути и председателствано от госпожа Ива Лазарова.

* * *

ИВА ЛАЗАРОВА: Колеги, изправени сме пред един правен въпрос. Тъй като аз и Надежда Гологанова сме заместник-председатели, а Цветелина Пенева е председател в оставка, трябва да гласуваме кой да води настоящето заседание.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз отстъпвам на Ива Лазарова.

ИВА ЛАЗАРОВА: Гласуваме Ива Лазарова да води настоящото заседание.

Гласували 9 „за“.

Приема се единодушно.

Уважаеми колеги, откривам редовното заседание на Обществения съвет към Централната избирателна комисия.

Всички знаете, получихме писмо на 20 февруари 2024 г., с което Централната избирателна комисия ни уведомява, че не може да потвърди избора на новото ръководство, за което гласувахме на 7 декември 2023 г. В тази връзка днешния дневен ред е предложен по следния начин.

Д н е в е н р е д:

1. Потвърждаване избора на ново ръководство.
2. Потвърждаване приемането на Сдружение „Боец“.
3. Разни.

На 14 декември 2023 г. на наше заседание гласувахме сдружение „Боец“ да се предложи на Централната избирателна комисия, за включване в състава на Обществения съвет към Централна избирателна комисия. Тъй като ръководството, водило заседанието тогава, не е било действащо към

онзи момент, т.е. новото ръководство, за което бяхме гласували седмица по-рано, то и Сдружение „Боец“ чака да бъде прегласувано нашето решение, с което отново да ги предложим за членове на Обществения съвет към Централна изборителна комисия.

Имате ли други предложения за дневен ред? Няма.

Моля да гласуваме така предложения дневен ред.

Гласували 9 „за“.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се дневния ред.

На 7 декември след като Цветелина Пенева подаде оставка седмица пред това и след като мандата на предишното ръководство бе изтекъл, проведохме избори за ново ръководство. Бяха предложени – Ива Лазарова (аз) за председател, Свилена Гражданска и Стефан Манов - за заместник-председатели. Това бяха кандидатурите, за които тогава гласувахме да станат ръководство на Съвета. За съжаление част от проблемите в процедурата включват гласовете на хората, които са ни упълномощили да гласуваме от тяхно име, както и Румяна Дечева, която към онзи момент не е била член на Обществения съвет, въпреки че е представлявала собственото ѝ сдружение, вместо Стоил Цицелков. От тази гледна точка ви предлагам да препотвърдим гласуването си от 7 декември, като изберем ново ръководство в състав:

Ива Лазарова – председател

Стефан Манов и Свилена Гражданска – заместник-председатели.

Ако имате други предложения, моля да ги съобщите преди да преминем към гласуване.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: На 7 декември излезе решение за новия състав на управителното тяло. На коя дата сме получили обратна информация от Централната изборителна комисия, че нещо не е наред по нашето решение от 7 декември.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: На 20 февруари 2024 г.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Два месеца и половина след 7 декември.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Иска ли някой да се включи с нови предложения или с други въпроси, преди да преминем към гласуване на така предложените на 7 декември трима души.

Преминаваме към гласуване.

Ще гласуваме за всеки поотделно.

Започваме с Ива Лазарова за председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

Гласуваме поименно.

Цветелина Пенева за, Свилена Гражданска – за, Даниел Стоянов – за, Дончо Пачиков – за, Стефан Манов – за, Румен Василева – за, Денислав Генчев – за, Надежда Гологанова – за, Ива Лазарова – за.

Ива Лазарова е избрана с 9 гласа „за“, за председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

Гласуваме за Свилена Гражданска да бъде избрана за заместник-председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия. Моля да гласувате.

Даниел Стоянов – за, Дончо Пачиков – за, Цветелина Пенева – за, Стефан Манов – за, Румен Василева – за, Денислав Генчев – за, Надежда Гологанова – за, Ива Лазарова – за, Свилена Гражданска – за.

Свилена Гражданска е избрана с 9 гласа „за“, за заместник-председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

Гласуваме за Стефан Манов да бъде избран за заместник-председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия. Моля, да гласувате.

Цветелина Пенева – за, Свилена Гражданска – за, Даниел Стоянов – за, Дончо Пачиков – за, Стефан Манов – за, Румен Василева – за, Денислав Генчев – за, Надежда Гологанова – за, Ива Лазарова – за.

Стефан Манов е избран с 9 гласа „за“, за заместник-председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

Благодаря на всички, които гласуваха за първи път или препотвърдиха избора си от преди два месеца и половина.

Дончо Пачиков има думата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз предлагам да дадем думата на представителя на Централната изборителна комисия, господин Томов да каже, има ли някакви лични съображения или от името на Централната изборителна комисия, към така проведенния избор, който направихме току що.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Аз не мога да говоря от името на Централната изборителна комисия, мисля че това беше нормален и в съответствие с правилата за работа на Обществения съвет избор, така че няма какво да коментираме повече.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Благодаря господин Томов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Колеги, предлагам ви да продължим с **втора точка** от дневния ред.

Потвърждаване приемането на Сдружение „Боец“.

Да предложим Сдружение „Боец“ на Централната изборителна комисия да бъде включено в състава на ОСЦИК.

Иванин Кънчов, който е представител на Сдружение „Боец“ има думата.

ИВАНИН КЪНЧОВ: Аз исках да попитам, нужно ли е отново да представя организацията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Ние вече сме изслушали веднъж това представяне и дори вече е качен протокола от това заседание, така че ако искаш да кажеш нещо ново или държиш да влезе в протокола, както прецениш.

ИВАНИН КЪНЧОВ: Не държа, но исках да попитам дали е необходимо.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Предлагам господин Кънчов с две, три изречения да направи представяне.

ИВАНИН КЪНЧОВ: Представянето няма да мога да го синтезирам в три изречения, но в десет изречения ще мога.

Сдружение България обединена с една цел, накратко БОЕЦ е гражданска антикорупционна и правозащитна организация в България. Учредена е през 2013 г. като неформална организация, а през 2015 г. се регистрира официално като Сдружение с дейност в обществена полза. Малко повече от десет години ние се борим за защита на гражданските права и справедливост и водим битка срещу корупцията и несправедливостта в страната, като даваме своята цена за непримиримостта. БОЕЦ също е носител на множество национални и международни награди за разследване и за цялостна дейност, ще посоча само три от тях. През 2017 г. награда за гражданска активност на инициатива Правосъдие за всеки. През 2019 г. награда за доблест от Хелзинкския комитет. От 2023 г. най-актуалната награда „Златен ключ“ на Програма достъп до информация.

Част от целите на БОЕЦ са осъществяване на граждански контрол върху дейността на институциите и властите. През годините БОЕЦ като организация, винаги сме били активни по отношение на защитата на изборните правила на гражданите и наблюдение на изборния процес. Изследвали сме различни схеми за изборни фалшификации, като повечето материали са публикувани в сайта на самото Сдружение в серия статии под надслов „Схемата“.

През 2021 г. БОЕЦ се регистрираха в ЦИК като наблюдатели в две изборни кампании. Нашата активност по отношение на изборния процес се изразява в множество официални сигнали до Централната избирателна

комисия, за различни изборни нарушения през изборните кампании през 2019, 2021 и 2022 г., по които има произнасяне от различни институции, включително и на Върховния административен съд.

През 2022 г. БОЕЦ организира редица инициативи, акции, протести в защита на машинното гласуване. Това го озаглавихме под надслов „Не пипайте Кодекса“, където действията получиха и широка обществена подкрепа и медийно отразяване. Със своето участие в Обществения съвет към ЦИК, БОЕЦ целим да подкрепим неговата дейност, да подпомогнем популяризиране работата на Обществения съвет и ние считаме, че дейността на Съвета е от надделяващ обществен интерес и ние с нашия опит и експертиза можем да помогнем за по-ефективен граждански контрол и прозрачност на дейността на ЦИК. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: И ние много благодарим. Предлагам ви да продължим с гласуване, да предложим Сдружение БОЕЦ да бъде прието в състава на Обществения съвет на ЦИК.

Който е „за“, моля да гласуваме поименно.

Цветелина Пенева – за, Свилена Гражданска – за, Даниел Стоянов – за, Дончо Пачиков – за, Стефан Манов – за, Румен Василева – за, Денислав Генчев – за, Надежда Гологанова – за, Ива Лазарова – за.

С 9 гласа за, отново ще предложим Сдружение БОЕЦ да стане част от Обществения съвет към ЦИК.

Дончо Пачиков има думата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Съвсем резонно ви предлагам да дадем думата на господин Томов да изкаже своето мнение, по отношение на второто гласуване, което току що направихме в качеството си на лично присъствие и предвид това, че той е дългогодишен член на Централната избирателна комисия и е в течение на всички възможни процедури.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Процедурата беше същата, както при предишния избор. Мисля, че тя е напълно в съответствие с Правилата за

работа на Обществения съвет. Само да добавя, казвам личното си мнение, тъй като не мога да говоря от името на Централната изборителна комисия, защото нямам такива правомощия.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Благодаря, господин Томов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Да вървим към следващата точка р а з н и.

В тази точка накратко по писмото постъпило от Дончо Пачиков по пощата, по-рано днес има няколко предложения. Дончо Пачиков казва новото или старо ръководство да осигури член на Централната изборителна комисия на заседанията на Обществения съвет. Днес имаме такъв.

Предлага отново да потърсим сътрудник, който да подпомага нашата дейност. Предполагам, че има такова лице, защото със сътрудничката на госпожа Камелия Нейкова разговаряме всеки път, когато става въпрос за нашия достъп до сградата, когато имаме заседание тук.

По отношение на това, какво сме свършили през двата месеца и половина, в които практически заседанията ни са били нерегламентирани, това са били четири заседания - на 7 и 14 декември на 25 януари и на 13 февруари, като днес на 27 февруари провеждаме първо заседание, след писмото от ЦИК. Протоколи има качени за заседанията от 7 и 14 декември. Аз съм подписвала мисля, че още два протокола след това. Те към този момент не са качени. Имали сме четири работни онлайн срещи, на които голяма част от вас са се включвали, на 9-ти, 18-ти и 29-ти януари, на 5 февруари. През това време сме приели промяна на представител на Зоната за трансатлантически просперитет. С дата 25 януари е нашето заседание, на което вече от Зоната за трансатлантически просперитет се е включил нов представител. Като Централната изборителна комисия е уведомена за това с писмо на следващия ден 26 януари, съответно името на представителя на Зоната за трансатлантически просперитет е променено и

в състава на Обществения съвет към ЦИК вече виждаме господин Божидар Василев.

На 14 декември гласувахме предложението за приемане на БОЕЦ. Днес го препотвърдихме. В работните срещи и заседанията, които сме провеждали, сме обсъждали главно промени в правилата и най-вече организацията на конференцията, която проведохме на 21 февруари. Няма други решения, които да са изисквали гласуване, които да препотвърждаваме в този период.

Ако някой иска да вземе думата, заповядайте.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Предложенията, които съм направил са следните. Съгласно т. 3.1 от член 3 и т. 3.3 от Правилата трябва да направим едно кратко експозе, какво сме правили на това заседание и то да бъде изпратено преди протокола, преди всички други неща до Централната изборителна комисия, естествено с копие до организациите, които са в Обществения съвет и до медиите, както е съгласно Правилата за работа на Обществения съвет. Бих могъл лично да помогна в това направление, ако е необходимо.

По точка 15 от Правилата предлагам ръководството на Централната изборителна комисия да определи поименно с мобилен телефонен номер и на електронна поща, лицето което ни помага административно от страна на Централната изборителна комисия. Този аргумент, ако го приемем формално, но това трябва да бъде препотвърдено надлежно с електронно писмо, изпратено от адрес ЦИК до пощата на Обществения съвет, както се полага. Факта, че всеки път си сътрудничим с тази дама, което е много добре, но нещата трябва да бъдат поставени формално в правилната посока.

Още веднъж искам да подчертая нещо, което не сме го правили в последно време, но е хубаво да го коригираме и ако има някакви затруднения, аз лично ще се включа да помогна в това нещо. След всяко

наше заседание трябва да има кратко резюме какво точно се случва и как се случва, което да бъде представено на Централната изборителна комисия преди протокола, тъй като протокола изисква някакво време за обработка от страна на стенографа. И едновременно с това нещо, както е по правилата на Обществения съвет да бъде съобщено на електронните медии, които и да са те, по какъвто и начин намерим за добре.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: По този въпрос имаме спор с Дончо Пачиков от няколко години. Аз считам, че до медиите трябва да изпращаме наши резюмета, само когато имаме някакви неща, които представляват обществен интерес за по-широка публика. А някакви наши вътрешни въпроси не е необходимо от всяко заседание да се изпраща информация, какво е правил Обществения съвет. Така че предлагам това също да го изясним в Правилата и да е ясно, дали трябва да им се изпраща на медиите винаги или не трябва да им се изпраща. Според мен не трябва винаги да се изпраща, а само в отделни случаи. Примерно като имаме становище или анализ или подобно нещо, а в някои други случаи да не се изпраща.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Съгласна съм с Надежда Гологанова. Ако постоянно ги заливаме колегите от медиите с информация, те накрая няма да ни обръщат внимание.

Искам само да напомня на всички, че има само един официален имейл от който се изпраща информация.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Правилникът в момента е такъв и трябва да го изпълняваме. Когато го променим, ще го изпълняваме по новия начин.

ДАНИЕЛ СТОЯНОВ: Подкрепям преждеговорившите, да не изпращаме от всяко заседание резюме до медиите. Това резюме от заседанието до медиите е практика, специално за кратко резюме и информиране на ЦИК плюс колегите от Обществения съвет, е практика от създаването на самия Обществен съвет. Никога не сме го правили. Няма

значение какво е в момента писано в Правилника, там не пише, че задължително трябва да се изпраща и до медиите.

Много благодаря за проведената кръгла маса, много добро мероприятие, прекрасна организация и много хубав отзив. Съжалявам, че не можах да се включа да участвам, но това е страхотна работа. Браво!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Много благодарим.

Стефан Манов има думата.

СТЕФАН МАНОВ: Аз с риск да върна малко въпроса, не сме имали решение в последните няколко месеца, които са някакви критични, но вероятно имаме няколко протоколни решения, да го използвам този термин на Централната избирателна комисия, което е например да приемем докладите, които бяхме изработили като общ за кръглата маса, за конференцията. Дали все пак да не кажем, прегласуваме си протоколните решения такива каквито са били приети, за да не би някой да повдигне този въпрос.

ИВАНИН КЪНЧОВ: Аз подкрепям предложението на Стефан Манов, да прегласуваме нещата, които са били на заседанията, за да няма после възражения и някакви проблеми за някого. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Стефан Манов искаш ли да обобщиш, кои точно моменти да прегласуваме.

СТЕФАН МАНОВ: Аз не съм прочел внимателно и не мога да се върна в детайли, но ми се иска да прегласуваме решенията, макар и протоколни, свързани с провеждането на конференцията в Дома на Европа. Спомням си на едно присъствено заседание Надя Гологанова, Дончо Пачиков разказахме основните изводи и принципи в докладите ни, които да залегнат в документа и изложенията, презентациите, както ги наричаме, това кои хора сме поканили като организации, участници на кръглата маса, беше ги изброила. Най-общо казано, ако мога да формулирам така, тези от нашите решения, които са били свързани с организацията и дейността на

Обществения съвет, свързана с провеждането на Конференцията – Десет години Обществен съвет към Централната изборителна комисия. Ясно е какво е пълното заглавие на конференцията.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Няма значение кое има юридическа стойност, кое няма юридическа стойност, както той казва, че и Правилника няма значение. Сигурно е прав, в днешно време всеки закон е така, вратичка в отвореното поле.

Предлагам да направим следното нещо. Аз съм солидарен с предложението на Стефан Манов да прегласуваме някои неща и мисля, че можем да го направим по най-елегантния начин, ако примерно Ива Лазарова в десетина секунди, да подготви като да прегласуваме приетите неща по протоколите и само да изброи кога сме имали заседания, само по дати да ги изброи и да кажем. Препотвърждаваме както Господин Манов спомена, приетите решения от тази и тази дата. До момента са публикувани от 14 декември. Ако изброим датите, мисля че нещата си идват на мястото. Това е моето предложение. Има смисъл в това нещо.

СТЕФАН МАНОВ: Резонно е така да се направи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Прочитам отново, защото аз вече съобщих датите, на които сме имали заседания.

След 7 декември сме имали заседание на 14 декември, на 25 януари и на 13 февруари. Качени протоколи има от 7 декември и 14 декември. На тях гласувахме провеждането на кръгла маса, наречена „Десет години Обществен съвет към Централната изборителна комисия - Анализ на изборния процес и препоръки преди изборите за Европейски парламент“.

Обсъдихме заедно и гостите, които ще поканим. Знаете изпратихме съответните покани първо на Централната изборителна комисия, след това и на всички останали гости от различни институции и неправителствени организации и активисти експерти, които бяхме коментирали, че може да са потенциални участници в подобно събитие.

Работихме по темите свързани с анализа на Обществения съвет след местните избори, с фокус върху недействителните бюлетини в изборите за общински съветници и това, какво е показало видеонаблюдението по отношение на спазване на Методическите указания и какви са разписанията за провеждане на видеонаблюдение в края на изборния ден. Това са основните теми, по които сме имали протоколни гласувания. И от тази гледна точка ви моля да ги препотвърдим.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Може ли да подпишеш протоколите, които може би вече са готови в деловодството и да гласуваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Не мога да подпиша нищо, защото на тези протоколи от 7 и 14 декември пише, че съм председател, след това според мен и на другите протоколи пише същото, те отдавна са предадени и са готови, но тъй като има някаква драма с това кой в какво качество ги подписва, не мога да ги подпиша очевидно в качеството си на председател и имам съмнение, че те ще бъдат качени точно сега. Така че не мога да искам от никой никакви протоколи към този момент.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Само да добавя, днес Николета ми даде протокол от 25 януари и аз предполагам, че той е качен и на страницата на ЦИК. Може да се провери.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Господин Томов каза, че протокола от 25 януари го е видял, така че е готов. Това което казвам, че може да не се наложи да ги подписвам, явно може да не е точно така. И от тази гледна точка за да продължим, ви моля да препотвърдим тези наши протоколни решения.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Няма протокол от 2024 г. качен. Последният протокол е от миналата година.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Искам да обърна внимание. Централната изборителна комисия редовно нарушава правилата за работа на Обществения съвет, които сами са утвърдили и одобрили за качване на

протоколите в едноседмичен срок. Това редовно е нарушавано в последната половин година.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Предлагам ви да преминем към прегласуване на нашите протоколни решения.

Има ли някой против? Няма. Въздържали се? Няма.

Всички присъстващи гласуваха за. Осем гласа за, тъй като господин Даниел Стоянов трябваше да ни напусне.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Даниел Стоянов преди да напусне написа за. Аз гласувам за препотвърждаване на всички протоколи, които изброи госпожа Ива Лазарова.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Това е чудесно, но за целите на отчетността и спазването на процедурите, да не включваме гласа „за“ на Даниел Стоянов за, след като е напуснал.

Някой друг иска ли да ни каже нещо в точка разни?

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, да обсъдим въпроса и да гласуваме, ако е необходимо, да предложим на Централната избирателна комисия, да качи материали от конференцията на страницата Обществен съвет, която поддържа. Нека да видим кои доклади и какво от нашата конференция можем да сложим на страницата на Централната избирателна комисия. Аз предлагам да качим презентацията със слайдовете, която вече е качена и на нашата страничка във фейсбук. Благодаря.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Тъй като господин Теодор Стойчев не успя да дойде, заради лична ангажираност на нашето събитие, имаме предложение от него, да участва в някои от нашите срещи, на които да представи кампанията за евроизборите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Може би с приближаване на старта на кампанията ще бъде удачно.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Да знаете, че от тяхна страна това го имаме като предложение. Те чакат покана от нас, ако сме съгласни.

СТЕФАН МАНОВ: Аз подкрепям Цветелина Пенева, наистина това е важно да го решим. Аз исках да направя съвсем кратко изказване в следния смисъл. Според Изборния кодекс, Централната изборителна комисия е постоянно действащ колективен държавен орган. В тази връзка, говоря от лично име, както и според Административно процесуални кодекс, административните органи трябва да работят в рамките на правомощията си и съгласно чл. 6 трябва да упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо. Смятам, че Централната изборителна комисия не упражнява функциите си добросъвестно, след като не отговори два месеца и повече на Обществения съвет от една страна.

От друга страна смятам, че не е логично Централната изборителна комисия да постави изисквания за присъствено заседание в сградата, а да не може да осигурява в удобно за членовете на Обществения съвет време, съответно помещение доколкото членовете на Обществения съвет не получават възнаграждение за дейността си, работят в извънработно време на обществени начала. Тези два елемента са за мен неприятни и съм длъжен да ги кажа, така както ги усещам и ако някой чете нашите протоколи, да ги прочете. Това беше във връзка със създалата се ситуация в последните два месеца.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Първо, госпожа Пенева направи предложение, което е абсолютно разумно. Предвид начина по който Централната изборителна комисия аутсорсва обработката и публикуването на информация в нейния сайт и в раздела Обществен съвет, смятам че това е хубаво, но ще бъде несъответстващо на съвременните начини за публикуване в интернет среда. Обърнете внимание как изглежда тази част от раздела Обществен съвет, там където е изписан състава на Обществения съвет. Имена на хора, които ние ги знаем, организации с огромна дейност от много години. Примерно Сдружение „Памет“ е от 2006 г., но това за

хората, които не са пряко свързани с изборния процес не им говори абсолютно нищо.

Аз съм предложил решение, но има за и против. Много хора казаха, че е далеч по информативно, отколкото сегашното решение. Така че по този въпрос би следвало да поразсъждаваме малко, как да го направим за да има смисъл.

По повод на предложението, което госпожа Гражданска е получила от Европейския парламент, тя каза да го поканим на наше събиране. Къде ще правим събиране. Аз предполагам, че е имала предвид заседание на Обществения съвет.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Извинявам се за неточността.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да допълня изказването на госпожа Ива Лазарова. Да не правим като Народното събрание, да правим нещата в 12 без пет. Според мен това предложение е много разумно и е хубаво да го направим при първа възможност от наша страна и от страна на господина, който го е предложил, за да може да имаме време след това да имаме допълнителни обсъждания с неговата организация и нещата да се развиват, а не в последния момент, както винаги. Ние не сме Народното събрание. Народното събрание работят за заплатите си, ние работим защото искаме да го правим и в обществена полза всички сме регистрирани. Народното събрание не е регистрирано в обществена полза, то само се води Народно събрание. Там няма народни представители, те са депутати, сами си го измислиха и си го тиражират.

Получих предложение от нашата първа председателка, всички тези материали, които са били на конференцията да бъдат публикувани по някакъв начин. Тя предлага това да бъде в книжно тяло, нещо което е трудно изпълнимо, особено в съвременната ситуация.

В тази връзка, няколко пъти съм го казвал, но не съм обръщал особено внимание, Сдружение „Памет“ е признат издател в България по

класификацията на Библиотека „Кирил и Методий“, която води тези класификации и регистри на книжно тяло и в интернет среда, където ние сме готови с наши сили и средства, без да търсим заплащане от когото и да било, да използваме нашите ресурси. Това нещо да го направим на всички доклади, които са изнесени в рамките на това, което приехме на заседанието на 13 февруари.

И от друга страна това, което господин Манов спомена за тези неудобства, които имаме в комуникацията с Централната изборителна комисия, това са всепризнати факти, признаха го хора и извън Обществения съвет многократно, призна го министър-председателя, акад. Денков, фиксира го в негово изказване.

Предлагам да работим по следния начин. Има проблем и ние всички този проблем го знаем. Самото изказване или фотографиране на проблема за мен не е особено интересно, по скоро би следвало да приключваме според мен с предложение как да реагираме и да отстраняваме проблемите, а не само да ги фиксираме. Изложението е абсолютно вярно, дори може и още да се добави. Но понеже господин Манов се стремеше да е кратък, ние останалото го знаем всички, решение. Другото е приказки и губене на време.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Цветозар Томов има думата.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Колеги, слушайте ви, споделям лично мнение, не говоря от името на ЦИК, имам чувството, че се създава според мен едно излишно напрежение между Централната изборителна комисия и Обществения съвет, което не е от полза нито за Централната изборителна комисия, нито за Обществения съвет. Ще избегна тази тема за какво е отговорна Централната изборителна комисия, кое не е свършила както трябва. Сигурно има неща, които не е свършила както трябва. Мога да отвърна с контраатака и да ви кажа, че имате протоколи от заседания, на които са участвали трима или четирима души. Доста артистично

взаимодействаме от време на време. Въпросът е как да подобрим взаимодействието си според мен и как Общественият съвет да изпълнява функциите си на подпомагащ орган Централната изборителна комисия, както е по закон.

За мен критиката е форма на подпомагане също. Така че аз не съм против това Общественият съвет да критикува Централната изборителна комисия, но тя е форма на подпомагане, докато е добронамерена. Ако започнем да търсим всичките си кривици и да използваме каквито и да са поводи, вероятно и вие ще намерите и ние ще намерим, но от това съвместната ни работа няма да спечели нищо според мен.

Сега приближават едни избори, в които много ми се иска наистина това напрежение да спадне и да видим по какъв начин можем да си взаимодействаме така, че да си изпълняваме функцията на хора, от които в някаква степен зависи в България да има честни и свободни избори.

Аз ще напомня само едно нещо. Доста хора от Общественият съвет бяха активни по медиите в последните два месеца и в това аз не виждам нищо лошо. В медиите в тези последни два месеца, една от най добилите популярност нападки срещу Централната изборителна комисия беше свързана с едни 15 флашки, за които кой ли не говори, които били изчезнали от тези 313, които е поискал Административния съд. Всичко това не е истина. Няма изчезнала флашка. Не съм забелязал, наред с критиките срещу Централната изборителна комисия, някой да е обърнал внимание на това обстоятелство. Войната между институции не е нещо полезно според мен. Нека да видим как да работим заедно по-добре и как да взаимодействаме.

По отношение на конференцията, поздравявам ви за нея. Аз мисля, че щеше да бъде добре да поискате съдействие от Централната изборителна комисия и щяхте да го получите, ако бяхте го поискали.

Ива Лазарова спомена, че първо сте поканили Централната изборителна комисия, но това не личи от писмото, което беше изпратено до нас, защото в самото писмо, с което каните Централната изборителна комисия, съобщавате кого още сте вече поканили. Това направи впечатление в Комисията. Има колеги от комисията, които също са напрегнати в отношенията си към Обществения съвет, нека да преодолеем тези неща. Това е моят призив и към вас и го правя и пред колегите си от Централната изборителна комисия. И да мислим по същество. Идват избори. Аз поемам лично ангажимента да присъствам на всяко заседание на Обществения съвет, но има един активен период в работата на Централната изборителна комисия преди избори, в който трябва да има някакво съгласуване и на времето, в което се провеждат заседанията, за да бъде това възможно. Нека в тази връзка да напомня, че ангажимента за присъствие със съвещателен глас според действащите правила е взаимен. Вие също можете да дойдете на всяко заседание или да определите човек, който да дойде на всяко заседание на Централната изборителна комисия. И според мен би било полезно, ако той бъде осъществен, ако вие присъствате и участвате в заседанията на Централната изборителна комисия, каквото право имате, както и ние би трябвало да го правим. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Дончо Пачиков има думата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: По повод на изказването на господин Томов като член на Централната изборителна комисия, с него се познаваме от зората на Обществения съвет, аз не мога да разбера в каква връзка господин Томов споменавате за тези 15 флашки. Този въпрос от Обществения съвет не е обсъждан нито на заседание, нито на конференция. Това, че някой го е обсъждал, Общественият съвет не е в състояние да забрани на който и да било да се изказва за каквото и да било.

Има напрежение и противоречия между Централната изборителна комисия и Обществения съвет и тук въпроса е кой създава тези противоречия, кой бави комуникацията с Обществения съвет два месеца и половина, в един момент за да каже, вашият избор е нелегитимен по едиккви си причини.

Интересно е господин Томов, вие декларираете, че ще присъствате на всички следващи заседания от името на Централната изборителна комисия, във връзка с изпълнението на Правилата за работа на Обществения съвет, имате ли възможност да присъствате онлайн. Може да не ми отговаряте сега, може и после, може и въобще да не ми отговорите на този въпрос.

Вие се опитвате да кажете, че Общественият съвет не е обърнал внимание на заседанията на Централната изборителна комисия, нищо подобно. Ние най-внимателно следим онлайн излъчванията на Централната изборителна комисия и във всички случаи нашите последващи съждения, заседания, въпроси и т.н. са съобразени с това, което сме видели или това, което сме очаквали да видим или това, което не сме видели в тези заседания. Много интересен е въпроса по какви правила Централната изборителна комисия от време на време си изключва микрофона. Вие заседавате за нещо, което е извън закона, за нещо тайно ли става въпрос, за какво става въпрос. Къде това нещо е написано, че може да се изключва микрофона при положение, че е прието излъчването да бъде онлайн. Това са много интересни неща.

Проблем ли е за господин Томов по неговата декларация, че ще присъства на всички наши заседания от сега нататък, да присъства онлайн, дистанционно, както аз съм сега в момента, защото се намирам в друг град?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ:

Не ми е проблем, стига по същото време да не се провежда заседание на Централната изборителна комисия. Не мога да разбера, защо настояват да присъствам онлайн. Проблем ли ще бъде да присъствам физически.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Не е проблем, доколкото разбирам. Благодаря ви господин Томов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Иванин Кънчов има думата.

ИВАНИН КЪНЧОВ: Първо съгласен съм с изказването на Цветелина Пенева, за публикуването на нещата от конференцията. Тук искам да сложа една нотка, че настоявам също и моя доклад да е там, който е за хартиените ролки, тъй като господин Цветозар Томов се изказа за тясната връзка или комуникация между Обществения съвет и Централната изборителна комисия за европейските избори.

Първо, на вас сигурно ви е ясно, тъй като сме били заедно на събрания, за господин Цветозар Томов искам да кажа, че аз съм бил поне на седем, осем избора като техник на „Сиела-Норма“ и съм запознат много с техническите проблеми на машините. Моят доклад е за хартиените ролки. И бих поискал от господин Цветозар Томов да погледне този кратък доклад, в който има изказвания от Върховния административен съд и моля да обещае или да каже, че ще го погледне за проблемите с тези хартиени ролки. Аз съм много загрижен хартиените ролки да са в нормалния размер, с който една машина може да работи, за да може и следващите избори и дори след европейските избори, ако ще има машинно гласуване, този процес да минава нормално и без проблеми.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Какво имате предвид под нормален размер, половин инчова шпула ли да има? Говорим за шпулата, за нейния размер, това ли имате предвид?

ИВАНИН КЪНЧОВ: За шпулата, която е 25 милиметра, като за функционирането на машината тя трябва да бъде 12,5 милиметра.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Това е изискването на „Смартматик“. Аз мога веднага да ви отговоря откъде възниква този проблем. Той възниква поради това, че при последното изменение на Изборния кодекс имаше изискване Печатницата на БНБ да сложи допълнителни защити на хартията, което по закон ЦИК е длъжна да прави, т.е. да поиска хартия от Печатницата на БНБ. А Печатницата на БНБ не разполага с разролващи машини, които да работят с големина на шпулата половин инч. Те работят с един инч. От там възниква този проблем. И ние бяхме изправени в ситуацията по един от двата възможни начина да нарушим или закона или изискванията на „Смартматик“. Ще видя доклада ви, не го познавам в момента и исках това да изясним, дали за шпулата става въпрос.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз искам да кажа две думи по отношение на доклада, който Иванин Кънчов представи на конференцията. Въпросът с големината на шпулата и с хартията с която работят устройствата за машинно гласуване беше разгледана и в предишния анализ на Обществения съвет, който е приет от Съвета за изборите от м. април 2023 г., представени на 29 юни 2023 г. пред Централната изборителна комисия и качени на сайта на Централната изборителна комисия. На това представяне на което с мен бяха Надежда Гологанова и Свилена Гражданска, Централната изборителна комисия ни обясни, че няма проблем с шпулата, а проблема е софтуерен и това, че машините са отпечатвали бели бюлетини, се дължи на проблеми със софтуера, който е качен на машините. Това е също в протокола на заседанието на Централната изборителна комисия, а сега чуваме друго обяснение. Благодаря господин Томов за това обяснение.

В тази връзка аз също държа доклада на Иванин Кънчов да бъде разгледан то Обществения съвет, гласуван и качен, защото той показва нашето последователно отношение и позиция по проблемите с белите бюлетини, евентуалните причини за тяхното възникване и би било много

полезно на предстоящите евроизбори да не се сблъскваме с подобен проблем. Считам, че Общественият съвет трябва да поддържа вниманието на обществото за този проблем, защото по този начин се компрометира и машинното гласуване като цяло.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Цветозар Томов има думата.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не съм предлагал никакво обяснение. Обърнах внимание на ситуацията, в която възможността да се осигури половин инчова шпула е извън контрола на ЦИК, тъй като закона ни задължава да се обърнем за хартията към Печатницата на БНБ. Дали големината на шпулата води до тези дефекти при отпечатването на бюлетините, не мога да се ангажирам със становище, не съм специалист, за да мога да кажа, дали е така или не е така. Ние на местните избори правихме експерименти, които някак си не потвърдиха тази хипотеза. За мен всички обяснения, които съм срещал в публичното пространство са доста хипотетични. Не предлагам алтернативно обяснение. Ако можехме да осигурим хартия с половин инчова шпула, щяхме да го направим.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Господин Томов присъства на нашето заседание по силата на чл. 10 от Правилата за работа на Обществения съвет от името на Централната избирателна комисия, тогава странно защо всички негови реплики, изказвания са от лично име. Ние можем да имаме всякакви гости, откъдето искаме да си ги поканим, но случая не е такъв. Това не е персонално към господин Томов като към личност, а като към представител на Централната избирателна комисия.

По отношение на шпулите. Централната избирателна комисия поръчва ролки с шпула, с размери 12,5 милиметра или една втора инча, както е изискването на производителя на машините „Смартматик“. Това изискване отправено по някакъв начин, неизвестен за мен към Печатницата на БНБ. БНБ ви отговаря господин Томов за ваше сведение, че няма възможност да изпълни изискването за една втора инча и има възможност

да го направи един инч. Следва мълчаливо съгласие от Централната изборителна комисия и Печатницата на БНБ е изпълнила това, което ѝ е поръчано със съображенията, които казва, че ще бъде един инч, а няма да бъде половин инч. Ако се бяхте обърнали към нашите юристи, към нашите инженери щяхме за скромна сума да ви посъветваме как може да се постъпи. И само ще ви намекна, по същия начин както аутсорсвателното изработване на уеб сайта на Централната изборителна комисия, както аутсорсвателното получаване на изборните резултати в Информационно обслужване и т.н., съвсем спокойно, това ще го кажа без да искам никакво заплащане от Централната изборителна комисия, Печатницата е могла да аутсорсва изпълнението на ролките на друга организация под нейната шапка и под неин контрол. Това е абсолютно нормално и няма никакви проблеми. Това което казвам в момента е документирано с отговор на Централната изборителна комисия, по повод на обществено запитване и към Централната изборителна комисия. Отговорът е даден от името на госпожа Росица Матева, отговорът е в нашия архив и можем да ви го предоставим, ако не ви е известен по някакви причини.

След като в определени места се получават така наречените бели отпечатъци, бели отрязъци от машините, Централната изборителна комисия дава указание да се гласува толкова пъти на машината, докато излезе нормалния печатен отрязък. Вярно ли е? Това нещо да се върти на машината докато се получи нормален отпечатък е също нещо, когато някой каже, сбъркал съм с хартиената бюлетина, дайте ми още една. И в тази връзка академик Денков в качеството си на министър-председател на Република България се изказа по следния начин. Многократното неизпълнение на закона от страна на Централната изборителна комисия, вероятно е необходимо нейния състав да бъде променен. Това е негово изказване, не е на Дончо Пачиков, не е на Обществения съвет и нека да го имаме предвид. И да поставим нещата точно на своите си места. Защото се

получават еди-какви си нарушения, резултати имахме от последните избори. Представете си, че имаме същата ситуация на евроизборите. Това знаете ли какво означава в дългосрочен план. Това означава падане на кредитния рейтинг на България и заобикаляне на страната под формата на черна космическа дупка от всевъзможни инвеститори. Вижте какви са резултатите от така наречените от вас противоречия, съществуващи между Централната изборителна комисия и Обществения съвет и обществото, не само Обществения съвет, но много организации изказаха подобно мнение на мнението на академик Денков, какъв е дългосрочния ефект от цялата тази неразбория и т.н. Когато Общественият съвет дава някакви предложения, внимателно Централната изборителна комисия да се вслушва. Поканете ни да дадем допълнителна информация по това, което казваме, а не да се получават нещата и след това да се каже, има противоречие. Какво да правим сега, да ги изгладим за евроизборите. Ние трябва въобще да ги изгладим, а не само за евроизборите. Това което оказвам е потвърдено от неща, които Общественият съвет е предлагал и Централната изборителна комисия е отхвърляла, а впоследствие са влизали в съда и съдът е потвърждавал предложението на Обществения съвет и е изпълнявано впоследствие.

По същия начин и видеонаблюднието 2022 г. от „Да, България“ е отхвърлено от Централната изборителна комисия и впоследствие е утвърдено от съда и то започва да се изпълнява в елемента преброяване на бюлетините и попълването на протоколите. Това е господин Томов.

Аз много ви моля да присъствате на нашите заседания от името на Централната изборителна комисия, ако искате и в лично качество когато пожелаете онлайн, ако ви е удобно, ако не присъствено, както намерите за добре. Много ви благодаря господин Томов.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Налага се пак да отговоря. Да започна от края на изказването ви. Аз не присъствам на вашето заседание, аз участвам в

него по нашия Правилник със съвещателен глас. Вие имате абсолютно същите правила и това казах преди малко, да участвате в заседанията на Централната изборителна комисия, включително да вземете думата и да си изказвате мнението. Позволих си критиката, че Общественият съвет твърде рядко го прави, а има такова правило.

По отношение на мнението, което изложихте, аз ще се въздържа да го коментирам, защото това беше едно политическо мнение. Вие вземате вашето становище като истина от последна инстанция. Имате право на това. Аз представлявам една институция, която би трябвало да е независима и да не си позволява политически изказвания и внушения. И тъй като за да ви отговора трябва да изразя друга политическа позиция, няма да го направя. Каквито и грехове да има Централната изборителна комисия, в България общо взето се произвеждат избори, които отразяват вота на изборителите. Държа на това и съм го казвал винаги, когато съм имал повод да говоря публично.

Нека мислим за решаване на технологичните проблеми на изборите, не само на технологичните разбира се, но и на тях. Вместо да спорим за шпулите и да развиваме някакви противоположни теории, наистина помислете за това, дали изобщо ние сме разбрали на какво се дължи. Аз мисля, че постепенно принтерните устройства на тези машини се амортизират. Но това е пак личното ми мнение, не съм сигурен, че е така. Шпулите не са основния фактор, който води до това.

Два пъти показахте в изказването си дълбоко непознаване на Изборния кодекс. По отношение на шпулите нищо не можем да аутсорсваме, защото има текст в закона, който ни задължава да вземем хартия от печатницата на БНБ, мисля че ставаше дума за чл. 213 в, който беше допълнително приет. Разбира се, че може да се намери хартия с половин инчова шпула, но Печатницата на БНБ трябва да сложи

допълнителни защиты. Законът ни задължава да го правим, а тя няма разролващи машини с възможност да работят с такава шпула.

Още веднъж съвсем приятелски ви казвам, аз ще се старая доколкото мога, между чука и наковалнята, в които се оказвам като идвам на вашите заседания, имам предвид чука на ЦИК и наковалнята на Обществения съвет или понякога обратното, наковалнята на ЦИК и чука на Обществения съвет, но ще се опитам да ви убеждавам колеги, че това не е начина да взаимодействаме добре, не е начина да си помагаме взаимно в работата.

СТЕФАН МАНОВ: Аз ще съкратя малко от това, което исках да кажа. Първо, исках да кажа, че членовете на Обществения съвет към ЦИК ще идват на заседания на ЦИК, когато има смисъл да идват. Има смисъл да се чува нещо, върху което можем да въздействаме. А практиката ни показва до този момент, че въпреки нашите предложения многократни, например участия в изготвянето на изборни книжа, не е имало от страна на Централната избирателна комисия желание за подобно чуване. Изборни книжа, които включително по моя жалба бяха обявени от съда в протокола за изборите на 2 април за противоречащи на Изборния кодекс.

Само ще прочета, понеже Цветелина Пенева ми припомни, 29 юни 2023 г., когато тя, Надежда Гологанова и Свилена Гражданска бяха на заседание на Централната избирателна комисия. Председател Камелия Нейкова в протокола на стр. 29. „Тъй като местните избори са много скоро, независимо, че може би предвид летния период някои смятат, че са далеч, в Централната избирателна комисия започна подготовка по проектите на изборни книжа. Така че в момента когато някаква част от тях са готовност, ще ви поканим, ще ги обсъждаме заедно и ако имате идеи по тяхното съдържание, така че да са по-ясни, по-опростени и ние се стремим да работим в тази посока, независимо какви са от изборите и т.н.“ И до ден

днешен чакаме поканата да се включим в работните групи по изборни книжа за местни избори.

Второ, като нямаме пропуски, а трябва да се молим всеки път за да имаме достъп, това не е мотивиращо. Казах вече, че хората работят, имат си и други задължения, това вече е повече от ясно. Така че аз не приемам критиката, че ние не участваме в работата на Централната изборителна комисия. Фактът е обратен, Централната изборителна комисия не желае гражданското общество да съдейства конкретно. А когато то го прави, тя отхвърля предложенията на гражданското общество. Госпожа Матева внесе в пленарно заседание, проекта предложен от Обществения съвет за протокол на СИК на парламентарните избори през м. април и Централната изборителна комисия го отхвърли. След това съдът постанови обратното, че приетия документ от Централната изборителна комисия не отговаря на Кодекса. Така че това нещо аз ще го повтарям, ако трябва.

За 13-те флашки лично аз казах в предаване в България ON AIR или в БНТ беше, че не липсват, като подчертах, че флашките се приемат в Централната изборителна комисия от РИК в хаотичен вид и не се складират правилно. Това е факт.

Колеги, предлагам да си дадем почивка три седмици за следващото заседание.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Стефан Манов бих искал да ти припомня, по повод това драматично заседание, когато беше отхвърлен проекта за протокол, който Росица Матева предложи и той беше много близък, почти съвпадащ с това, което Обществения съвет беше предложил, че четирима души от Комисията го подкрепихме, а заради несъгласието с решението, което беше взето, аз си подадох оставката като говорител на Централната изборителна комисия. Общо взето имаше хора, които се опитваха да подкрепят този вариант в Комисията, но не направиха мнозинство. Това обобщение Централната изборителна комисия, което слага 15 човека в

един кюп, на мен не ми харесва достатъчно. Ние сме различни, понякога взимаме погрешни решения, понякога сме на различни мнения, това са правилата на работа на Централната изборителна комисия и няма как да се работи по друг начин.

Няма да се съглася с твърдението че не се обръща внимание на предложенията на Обществения съвет. Случаят който цитира е точно случай, в който едно добро предложени беше взето под внимание от доста колеги в Комисията, но не успяхме да съберем мнозинство, за да го прокараме.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Господин Томов, за вас и за колегите, нека да си спомним на какъв принцип се формира състава на Централната изборителна комисия, партийно квотен принцип.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Господин Пачиков, да не водим политически разговори, много ви моля.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това означава, че всяко изказване насочено към работата на Централната изборителна комисия е политическо изказване. По вашата оценка моето изказване беше политическо изказване. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: За да прекратим влизането в политически аргументи и риторика, предлагам да гласуваме предложението на Цветелина Пенева, да поискаме от Централната изборителна комисия да качи материалите, които сме подготвили и представили.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Преди да го гласуваме искам да уточним за кои материали говорим, за всичко което е било на конференцията, за няколко конкретни неща или само за нашите доклади, които са били от членове на Обществения съвет, какво точно предлагаме.

СТЕФАН МАНОВ: Моето предложение е да качим всичко, което авторите или представителите не са възразили да бъде качено. Сега не

можем да ги изброим едно по едно, но да го уточним оперативно. Идеята е това, което авторите не са против да бъде качено, да бъде качено и на социолози и на проф. Друмева и нас всички нас, включително Иванин Кънчов визирам, както е било и на предишни кръгли маси 2016 г., имаме в раздела Обществен съвет на предишни такива събития.

Господин Томов на записа на конференцията има изказване със слайдове на фирмата изпълнила обществената поръчка около машините, там ще видите и конкретика за техните твърдени също, ако имате време да го гледате. Намира се лесно.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Благодаря. С удоволствие ще ги прегледаме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Да се свържем с хората, които са представили документи на събитието, за да знаем дали те имат желание да бъдат публикувани техните материали, след което да изпратим целия комплект от материали в Централната изборителна комисия, като поискаме те да бъдат качени на страницата на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това предложение на госпожа Цветелина Пенева е изключително добро, но предлагам, ако тя приеме, самата тя да си направи някаква малка работна група и да го определят по точки. Не вярвам да има някакъв резултат. Господин Стефан Манов направи предложение да има ли съгласие от авторите, да няма ли. Щом са дошли на конференцията, очевидно те са дали своето съгласие материалът да бъде достъпен. Не виждам защо е необходимо още едно съгласие. Тези подробности да ги уточним по някакъв начин, за да вземем решение какво да бъде публикувано и какво да бъде конкретно точно определено, а не в лош смисъл. Идеята е хубава, може да помислим и нека това да бъде предмет на следващо заседание, след като госпожа Пенева го формулира точка по точка, според мен. Благодаря ви.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз имам още един въпрос по тази тема. Дали ще публикуваме целия доклад на конкретния автор или само това, което е било изнесено на кръглата маса, защото имаше ограничения във времето и много хора си съкращаваха материалите, така че това също трябва да го решим. Дали само това, което е изнесено на кръглата маса едно към едно или целия доклад, който го има конкретния автор. Какво е вашето мнение?

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Според мен работната група вече се оформи, госпожа Цветелина Пенева и госпожа Гологанова да оформят предложението точка по точка и да го разгледаме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Добре, така действаме и следващия път ще знаете за какво става въпрос.

Един отговор към господин Томов по отношение на поканата към Централната изборителна комисия и към всички вас, защото знаете, че тя е изпратена от официалния имейл на Обществения съвет. Тя е изпратена на 7 февруари. Там уведомяваме комисията, къде ще се проведе конференцията по която работим, кои ще бъдат трите панела, както казваме, че сред потвърдилите ни към онзи момент само чрез телефонни разговори, това са първия председател на Обществения съвет проф. Друмева, както и социолозите с които сме говорили по телефона. Централната изборителна комисия е първата институция към която е изпратена официална покана и това, че споменаваме имената на Боряна Димитрова, Живко Георгиев, проф. Друмева и т.н., те нямат никакво отношение към институциите, които имат отговорност за организацията на изборния процес. Тоест Централната изборителна комисия наистина няма от какво да се е почувствала обидена, че не е първата институция, която е поканена. Това е лично мое мнение, защото аз съм писала поканата. Усещането за накърненост и на драматизъм ми е твърде чуждо, така че не това е бил замисълът.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Аз също не се чувствам обиден.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Само искам да сме го казали още веднъж, за да сме на ясно, че наистина както и колегите знаят, нито една институция не е била поканена преди Централната изборителна комисия, така че не е бил такъв замисъл на поканата, някой да се почувства обиден, че проф. Друмева или социолози са споменати в нея.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Дори това показва, че има комуникационен проблем между двете институции.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз преди две години поставих въпроса на Централната изборителна комисия, проблем ли е да осигури наше участие в заседание на комисията, дистанционно онлайн.

Първо получихме забрана да излъчваме онлайн от самата зала по време когато наши представители са там, за да може останалите членове на Обществения съвет да са присъстващи дистанционно. Нещо тайно ли правите в тази комисия или какво?

От друга страна искам да помоля господин Томов, в качеството му на представител на Централната изборителна комисия, участващ както той го каза и много правилно каза, не присъстващ, а участващ в нашето заседание, да постави официално въпроса пред Централната изборителна комисия за осигуряване на дистанционно участие на представители на Обществения съвет в заседанията на Централната изборителна комисия по аналогия с онлайн излъчването на самите заседания. Това ми е въпроса и моля господин Томов да го приеме като задача от наша страна, от моя страна, ако не от Обществения съвет, дали този въпрос може да бъде решен положително. Да се присъства на едно заседание на Централната изборителна комисия, където се обсъжда въпроса, дали иконката на следващ екран да бъде отново долу или от дясно горе. Тук сме прави, че ще присъстваме там, където има смисъл да бъдем. Очаквам отговора.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Отговора ми е следния. Централната изборителна комисия няма свое решение, с което да допуска онлайн участие в заседанията ѝ, включително за членовете на Централната изборителна комисия. Това което би следвало да е, че членове на Обществения съвет, които присъстват на заседанието на Централната изборителна комисия, могат да се включат в нещо със съвещателен глас. Това право вие имате, това е което казах и преди малко. Онлайн участие не се предвижда нито за членовете на ЦИК, нито за който и да е гост или човек със съвещателен глас на заседание на ЦИК, засега поне. Дали аз съм съгласен с това или не, няма никакво значение. Аз не мога да поема ангажимента да говоря като представител на ЦИК, защото ЦИК е колективен орган. Аз мога да изразявам личното си виждане, същото правя и на заседанията на Централната изборителна комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Стефан Манов имаше предложение следващото заседание да е след три седмици. Това е предложение към всички вас, нека да се съгласим да изпратим едно писмо до Теодор Стойчев, за да го попитаме кога за него ще е удобно и да го уведомим за наше заседание, на което да се включи.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз смятам, че всички сме уморени покрай организацията на конференцията и по най-различни въпроси.

Смятам, че положението е много сериозно и имаме ред въпроси за обсъждане. Примерно тази публикация, която госпожа Пенева предложи, как точно да бъде, вероятно съвместно с госпожа Гологанова, която винаги им съображения за и против, което е много добре от нейна страна.

Ако определени хора като членове от Обществения съвет са възпрепятствани да присъстват, те могат и да не присъстват, не е голям проблем, в последствие могат да видят кратките резюмета от нашите заседания, както е по правилата, които не правим досега, но може би ще започнем да правим или да видят протоколите след месец, два когато

излягат в сайта на Обществения съвет. За мен ситуацията е напрегната и отлагането за три седмици не мисля, че ще бъде положително. Това е мое мнение.

Можем да си гласуваме и каквото приемем за решение, ще бъде решение на Обществения съвет, независимо, че сме четирима. Това е също по правилата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Предлагам следващото заседание да е в седмицата между 11 и 15-и март, предвид, че има почивни дни следващата седмица. Ако сте съгласни 12 март вторник или 14 март, което е четвъртък, в една от двете дати да има заседание.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз съм за дата 11 март. Ако е удобно от ваша страна информирайте председателя на Европейското бюро в България за датата и часа евентуално да потвърди участие в заседанието. Няма защо да се бавим. Изборите ще дойдат и в последния момент ще се окаже, че нещо не сме свършили и пак ще работим като Народното събрание в 12 без пет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Ние работим по хронограма от 60 дни, това разбира се в рамките на шегата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Подготовката по хронограма 60 дни, Общественият съвет не виждам защо трябва да се съобразява с тези хронограми, освен за наблюдателите, които примерно ще регистрира или не, там трябва да се съобразява. Това за публикацията свързано ли е с хронограмата примерно, мисля че не е свързано. Има и други неща, които би следвало да уточняваме.

Този въпрос, който отправихме до Централната изборителна комисия официално от името на Обществения съвет за възможност за онлайн, господин Томов подчертава, че засега не е допустимо, но не е и забранено. Не виждам някъде да е забранено. Там е казано да присъстват, как не е уточнено. Щом Централната изборителна комисия иска да бъде

уточнено, нека да поставим въпроса, тя го поставя и продължаваме да работим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Ще уточним всички тези въпроси, както и най-накрая ще трябва да пореботим върху нашите правила, за да можем да предложим промени в тях. Това е процес, който беше отложен за след провеждането на кръглата маса, така че следващото заседание ще е в седмицата между 11 и 15 март, ще се уточним допълнително за датата.

СТЕФАН МАНОВ: Аз настоях да приемем решение за това да публикуваме материалите, с изключение на тези, за които авторите имат въздържане в цялост или в съкратен вид, според желанията на авторите, именно за да не правим специално заседание, а да го решим по-гъвкаво. Защото аз лично съм безкрайно уморен и безкрайно ангажиран следващите седмици, именно защото ще ни предстои промени на правила и трябваше да си дадем почивка сега, преди да влезем в цикъла за евроизборите. Разбрах, че не е това водещото, но аз лично се съмнявам, че ще мога да участвам следващите три седмици на заседание на Обществения съвет, поради силни служебни ангажименти, които са ми предвидени в работния план. Нищо не пречи да се правят заседания на Обществения съвет разбира се.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Закривам заседанието.

/ Закрито в 18.15 часа /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Ива Лазарова

Стенограф:

Силвия Михайлова